

Romanul

Baltagul

Mihail Sadoveanu este cunoscut in literatura romana prin numarul mare de volume pe care le-a scris, prin diversitatea temelor abordate, prin arta sa narativa.

Baltagul este unul dintre romanele importante in care autorul surprinde aspecte ale vietii oamenilor de la munte.

Romanul este una din capodoperele Sadoniene si are ca tema centrala cautarea si cunoasterea adevarului.

Titlul romanului este simbolic; el denumeste atat arma cu care a fost ucis Nichifor Lipan cat si arma razbunarii.

Baltagul este un roman deoarece este o opera epica de mare intindere preponderent narativa. Pentru ca modul de expunere predominant este naratiunea, actiunea cunoaste toate momentele subiectului unei opere literare.

In *expozitiune* este prezentat cadrul natural in care se desfasoara actiunea si timpul, precum si unele personaje.

Romanul deputeaza cu imaginea eroinei principale Victoria Lipan, care sta pe prispa si toarce amenintandu-si o poveste pe care sotul ei o spunea la nunti si cumatrii.

Nechifor Lipan, sotul Victoriei, plecase in toamna aceea ca sa faca negot cu oi si nu se mai intorsese.

Intriga: vazand ca sotul ei nu s-a intors, Victoria hotaraste sa porneasca in cautarea lui.

Desfasurarea actiunii: Victoria porneste impreuna cu Gheorghita pe traseul pe care banuia ca la ales si Nichifor. Dupa popasul de la Bicaz se opreste la Calugarasi si afla ca Lipan a plecat in timpul noptii. Vremea se schimba si se adaposti la Farcasa la firarul satului ca sa le potcoveasca caii. Acesta le spune ca a potcovit si calul lui Lipan. Ajunsi la Borca nimeresc la un Botez iar la cruce dete peste o nunta. Ea isi continuase drumul catre Vatra Dornei. Acolo afla ca Lipan cumparase trei sute de oi si ca o suta le-a dat inapoi unor gospodari. Urmand traseul celor trei ajunge la Borca apoi la Sobasa si afla de la crasmari ca aici au ajuns doi ciobani Calistrat Bosa si Ilie Hutui; imbogatiti pe neasteptate. La Sabasa il gaseste pe Lupul, cainele de incredere a lui Lipan. Victoria intelege ca intre Borca si Sabasca se afla cheia adevarului. Ea cutreiera locurile sperand sa deie de Lipan, dar pana la urma ii gaseste oasele intr-o prapastie. Femeia observa capatana sparta de baltag, ea trece la actiune facand planuri pentru inmormantare. Ajutata de crasmar pregateste totul pentru pomenire, invitand multa lume.

Punctul culminant: actiunea extrem de tensionata deoarece la praznicul de pomenire Victoria dezvaluie modul in care a fost ucis Nechifor aducandu-l pe unul dintre ucigasi intr-o asemenea stare incat acesta isi pierde cumpatul si se asupra lui Gheorghita. Cainele se repede la beregata ucigasului iar intre timp Gheorghita il loveste pe Calistrat cu baltagul. Acesta isi marturiseste prea tarziu vina si se roaga sa fie iertat. Ilie Cutu este arestat de jandarmi.

Deznodamantul: Victoria este infatisata cu planurile de viitor. Ea vrea sa o aduca pe Minodora la mormantul tatalui ei si sa reintre in posesia turmei furate.

Baltagul este un roman deoarece actiunea se desfasoara pe mai multe planuri, este complexa, mai complicata decat a schitei si a nuvelei. Exista in text mai multe planuri narative:

unul trecut, neretrospectiv in care sunt prezentate gandurile si faptele lui Nichifor si alte fapte in care sunt aratate intrepatunderile Victoriei , intalnirile acesteia cu diversi oameni care o ajuta.

Autorul surprinde toate aspectele vietii de munte, felul de a se imbraca oamenii, alimentatia, credinta, superstitiile, ceremoniile.

Baltagul este un roman si pentru ca la actiune participa un numar mare de personaje, complexe, diverse, fiecare avand o importanta deosebita in desfasurarea actiunii. Exista personaje principale, secundare, episodice.

Victoria Lipan este personajul principal celelalte fiind personaje secundare. Nichifor lipan este un personaj absent.

Se contureaza in roman doua lumi: una cea de sus „cea arhaica” alta de jos unde Victoria intalneste alte randuiri decat cele cunoscute de ea.

In concluzie se poate spune ca Baltagul indeplineste toate trasaturile definitorii ale unui roman: caracter epic, actiunea e desfasurata pe mai multe planuri, prezentarea e obiectiva are un numar mare de personaje si prezinta imagini ample si profunde asupra vietii, stilul e concis, actiunea e dinamica.